

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

9 Eylül 2025 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan **10380 sayılı Cumhurbaşkanî Kararı** ile büyükşehir belediyesi bulunan illerde, nüfusu 30.000’in üzerinde olan ilçelerde faaliyet gösteren ve halen basit usulde vergilendirilen çok sayıda küçük esnaf ve sanatkârın 1 Ocak 2026 tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirme kapsamına alındı.

Düzenleme; taksi, dolmuş, minibüs ve otobüs işletmecilerinden lokanta, kafe ve küçük konaklama işletmelerine; imalatçılardan motorlu taşıt bakım-onarım işi yapanlara; küçük tüccarlardan eğlence ve dinlenme yeri işletenlere kadar oldukça geniş bir kesimi etkilemektedir. Yapılan hesaplamalara göre yaklaşık **800 bine yakın işletme** bu değişiklikten doğrudan etkilenmektedir.

Gerçek usule geçişle birlikte söz konusu esnaf;

- Gelir vergisi muafiyetini kaybetti.
- Katma Değer Vergisi mükellefi oldu.
- Düzenli defter tutmak zorunda bırakıldı.
- Yıllık gelir vergisi beyannamesi ile üçer aylık geçici vergi beyannamesi vermekle yükümlü oldu.
- Stopaj ve benzeri yükümlülüklerle karşı karşıya kaldı.
- e-Fatura, e-Defter ve e-Arşiv sistemlerine geçmek durumunda kaldı.

Bu değişiklik, kamu otoritesi tarafından kayıt dışılığın azaltılması ve vergi gelirlerinin artırılması amacıyla savunulmaktadır. Ancak sahadan gelen güçlü itirazlar, **uygulamanın özellikle küçük ölçekli işletmeler açısından ciddi sonuçlar doğurduğu sahada yaptığımız ziyaretlerde görülmüştür.**

Basit usulde faaliyet gösteren esnafın önemli bir bölümü düşük ciro ve sınırlı kâr marjı ile ayakta durmaktadır. Gerçek usule geçiş; vergi, muhasebe, mali müşavirlik ve dijital altyapı giderleri nedeniyle sabit maliyetleri dramatik biçimde yükseltecektir. Bu artışın fiyatlara yansımaları halinde vatandaş da etkilenecek, yansıtılamaması halinde ise işletmelerin sürdürülebilirliği tehlikeye girmiştir.

Özellikle ileri yaştaki esnafın önemli kısmı dijital uygulamalara hâkim değildir. Bu belge sistemlerine geçiş için gerekli teknik ekipman, yazılım ve danışmanlık hizmetleri ek maliyet yaratacaktır. Ayrıca mevcut mali müşavir kapasitesinin kısa sürede yüz binlerce yeni mükellefi karşılayıp karşılayamayacağı belirsizdir.

Artan maliyetler karşısında birçok küçük işletmenin faaliyetini sonlandırma ihtimali bulunmaktadır. Küçük esnafın kapanması yalnızca işletme sahiplerini değil; çalışanları, tedarikçileri ve hizmet sundukları mahalle halkını da doğrudan etkileyecektir. **Yerel ekonomide zincirleme sonuçlar ortaya çıkabilecektir.**

Büyükşehir sınırları içinde yer almakla birlikte nüfusu düşük köy ve kırsal mahallelerde faaliyet gösteren esnafın da gerçek usule tabi olması; fiilen benzer şartlarda çalışan bazı yerlerin kapsam dışında kalması nedeniyle eşitsizlik tartışmalarına yol açmaktadır. Düşük gelirli, müşteri potansiyeli sınırlı yerlerde faaliyet gösteren işletmeler için bu yük daha ağır hissedilecektir.

Vergi tabanını genişletme amacı taşıyan düzenlemenin, tam tersine bazı işletmeleri kayıt dışına yönlendirme ihtimali bulunduğu ifade edilmektedir. Bu ihtimalin bilimsel ve nesnel verilerle incelenmesi gerekmektedir.

Bu nedenlerle;

- Düzenlemenin istihdama etkisi,
- Esnafın mali yapısına etkisi,
- Fiyatlara ve enflasyona yansımaları,
- Kapanabilecek işyeri sayısına ilişkin projeksiyonlar,
- Dijital ve muhasebesel altyapı yeterliliği,
- Kırsal ve merkez ilçeler arasındaki farklı sonuçları

ayrıntılı biçimde araştırılmalı; kamu yararı açısından ortaya çıkabilecek riskler tespit edilmelidir.

Türkiye ekonomisinin omurgasını oluşturan küçük esnaf ve sanatkârların yaşayacağı olası kayıpların önceden belirlenmesi ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Meclis'in denetim ve araştırma yetkisini kullanması büyük önem taşımaktadır. Bu gerekçelerle Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.

Ali Öztuna
K. Naras MÜ
Gamer TASCİER
Ankara MÜ.

FERİ ERPAÇI
D. Z. M. V.
Gülcan KİS
Mersin MÜ.
Sakarya MÜ.
Hüseyin YILMAZ
Aydın MÜ.

Serkan SARI
Balıkesir Milletvekili

